

Продажба при особени случаи в производство по несъстоятелност

В случаите когато не бъде извършена успешна продажба на имуществото на несъстоятелния длъжник по общия ред, предвиден в чл. 717 и сл. от Търговския закон (ТЗ), в производството по несъстоятелност е налице възможност за осребряване на имуществото чрез предвидения в разпоредбата на чл. 718 от ТЗ ред за продажба при особени случаи.

За извършване на продажба при особени случаи на имуществото, е необходимо решение, взето от събранието на кредиторите. Ако събранието на кредиторите не е гласувало такъв ред, решението може да бъде взето от синдика, след като е отправил предложение до съда по несъстоятелността с искане за разрешение за продажба по посочения ред. Синдикът разполага и с възможност да отправи предложение до съда за насрочване на събрание на кредиторите с дневен ред, съдържащ определяне на реда и метода на продажба на имуществото чрез пряко договаряне или чрез посредник. Не съществува процесуална възможност такъв тип продажба да се определи по почин на съда.

И при двете хипотези към предложението си, синдикът следва да представи доказателства за неуспешно проведена продажба по чл. 717 и сл. от ТЗ.

Проданта по чл. 717 и сл. ТЗ започва с неявен търг, който в случай на постъпили наддавателни предложения на една и съща стойност, преминава в търг с явно наддаване. При липса на постъпили наддавателни предложения или отказ на купувача да придобие имуществото, продажбата е неуспешна и се насрочва нова, за която е предвиден единствено явен търг. Ако и втората продажба е неуспешна е налице процесуалната възможност да се проведе продажба чрез пряко договаряне или чрез посредник.

Съдът е длъжен да се произнесе по предложението на синдика в деня на постъпването му в съда или най-късно на следващия работен ден.

Съдът по несъстоятелността разрешава продажбата и не разполага с компетентност да определя цената, на която имуществото следва да се продава. Търговският закон е определил, че продажната цена може да е по-ниска от началната цена по чл. 717ж ТЗ, а именно под 80% от оценката на вещта.

Продажба при особени случаи в производство по
несъстоятелност

Преговорите с потенциални купувачи се провеждат от синдика, който е и страна по договора за продажба, в качеството на продавач на имуществото. Формата на сделката е изискуемата за съответния вид имущество. Честа практика е синдикът първоначално да сключи предварителен договор с купувача. Със сключването на окончателен договор за продажба и изплащането на цената, процедурата е финализирана.

Понятието за продажба при особени случаи включва и хипотезите продажбата на дялове, собственост на длъжника в други дружества. Задължително условие е в едномесечен срок те да бъдат предложени за изкупуване на останалите съдружници. Нормата защитава интересите на съдружниците на несъстоятелния длъжник. В случай че още не е изплатено от страна на съдружниците, следва да се изплати дружественият дял и да се трансформира в ликвидационен. Вземането за ликвидационен дял може да бъде продавано свободно.

В хипотезата на притежание от длъжника на всички дружествени дялове от капитала на еднолично дружество с ограничена отговорност, вследствие прекратяването на дейността на несъстоятелния длъжник, се прекратява по право и неговото членство, респективно дружествените му дялове се превръщат във вземане за ликвидационен дял, което вземане синдикът следва да продаде. Съдебната практика е противоречива относно правото на синдика да инициира производство по ликвидация на дружеството, в което несъстоятелният длъжник е едноличен собственик на капитала.

При участие на длъжника в събирателно или в командитно търговско дружество, членственото правоотношение също се превръща в ликвидационен дял, в случай че останалите съдружници желаят да продължат дейността на дружеството. Ако дейността на дружеството не бъде продължена, следва да се извърши прекратяване чрез ликвидация чрез която да се определи ликвидационният дял на несъстоятелния длъжник. Редът по чл. 718 ТЗ за продажба при особени случаи е ефективен и бърз метод за осребряване на имущество от масата на несъстоятелността, водещ до погасяване на вземанията на кредиторите на несъстоятелния длъжник.